

Inrichtingsplan Bos- en natuurcompensatie op perceel Elst P 714 d.d. 24 april 2015

Aanleiding

In het buitengebied van Arnhem noord zijn een aantal initiatieven in voorbereiding, vergund of reeds uitgevoerd, waarbij de verplichting voor bos- natuurcompensatie conform de provinciale verordening aan de orde is.

Gemeente Arnhem heeft verkend waar binnen haar eigendom ruimte is om deze compensatie verplichting van derden te faciliteren. De ambitie is daarbij tevens het bestaande landschappelijke raamwerk te versterken. In het buitengebied van Arnhem Noord zijn geen gronden beschikbaar die voor dit doel kunnen worden ingezet. In de gemeente Overbetuwe heeft Arnhem eigendom die wel aan de compensatie-eisen, te weten het versterken van het provinciaal natuurnetwerk, voldoet. De locatie ligt in de Groene Ontwikkelzone van de Gelderse natuurstructuur en versterkt een Groene Ontwikkelingszone.

Het betreft een perceel agrarische grond met een totale oppervlakte van ca. 4,25 hectare.

Procedure

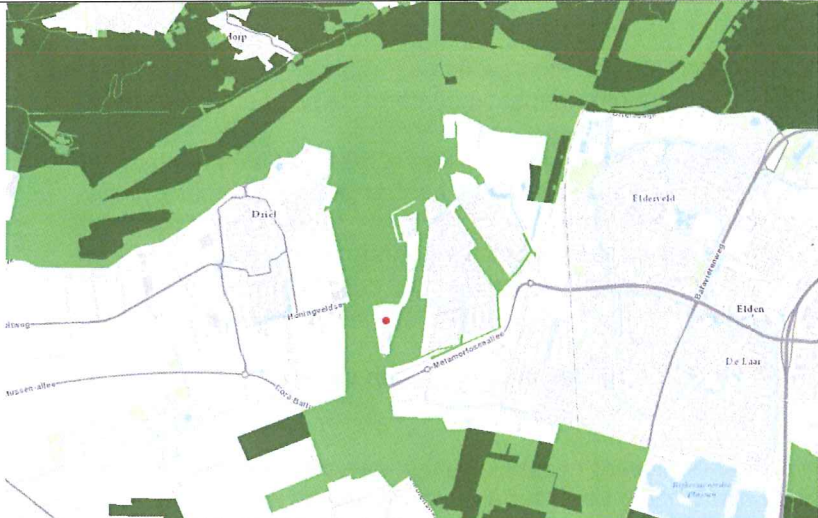
Of boscompensatie voor initiatieven in Arnhem Noord mogelijk is in gemeente Overbetuwe, is door de provincie besproken in het EHS team. De provincie heeft in haar reactie van 20 maart 2012 en 5-10-2012 laten weten dat compensatie in de Schuytgraaf mogelijk is.

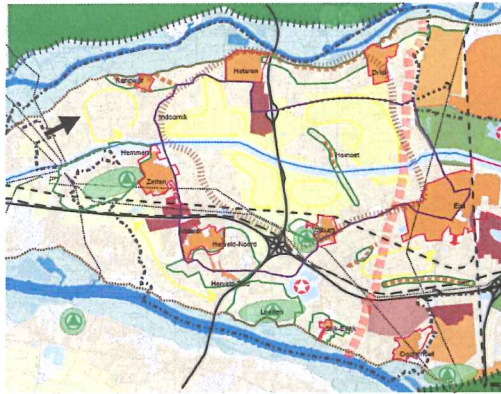
Er is inmiddels overleg met aanwonenden van 't Vlot gevoerd. Dat heeft ten opzichte van de oorspronkelijke schetsontwerp enkele aanpassingen gegeven. De bewoners waren vooral gehecht aan vrij uitzicht naar de zuidwest zijde. Ook is er overleg geweest met de agrariër en deze wordt ook bij het ontwikkelbeheer betrokken.

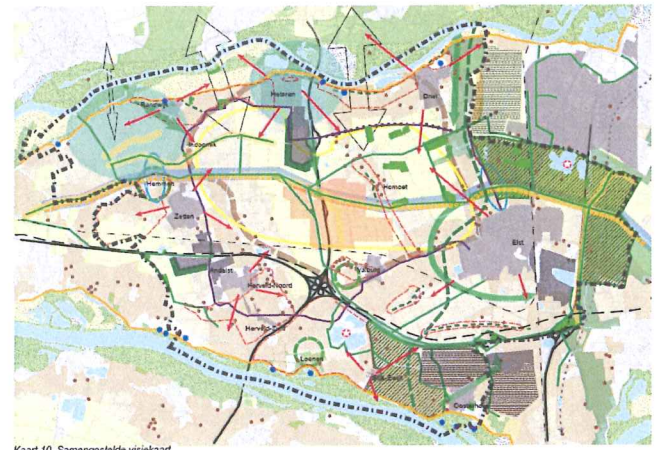

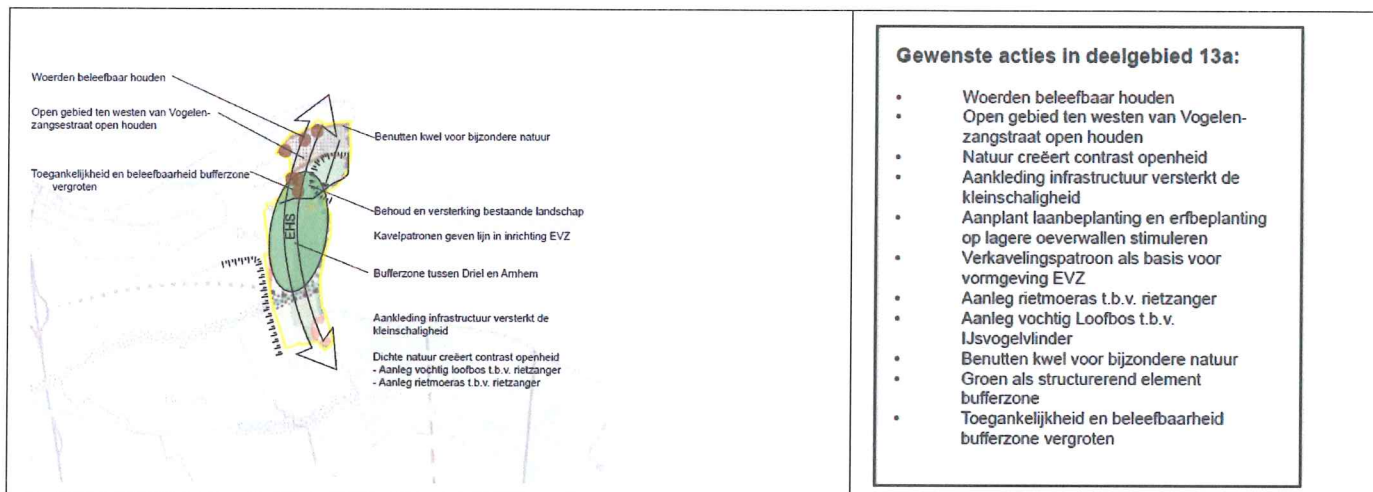
Landschapsanalyse (beknopt)

Het bestaande perceel Elst P 714 is momenteel in agrarisch gebruik. Er wordt mais verbouwd. Nazomer 2013 is het perceel ingezaaid met gras zodat na- beweiding met schapen mogelijk is. In het Landschapsontwikkelingsplan van Gemeente Overbetuwe uit 2009 is het gebied tussen de wijk Schuytgraaf en het dorp Driel aangegeven als bufferzone stedelijk gebied. In de uitwerking op deelgebiedsniveau is voor dit deelgebied 13 A 't Vlot aangegeven:

<p>Provinciaal beleid</p> 	<p>Gelderse natuur</p> <p>Gelders natuur netwerk en Groene ontwikkelingszone</p> <p>Natuurdoelen:</p> <p>Model Ijsvogelvlinder (bos) Model rietzanger (broedvogels- nat) (zie bijlage)</p>
--	--

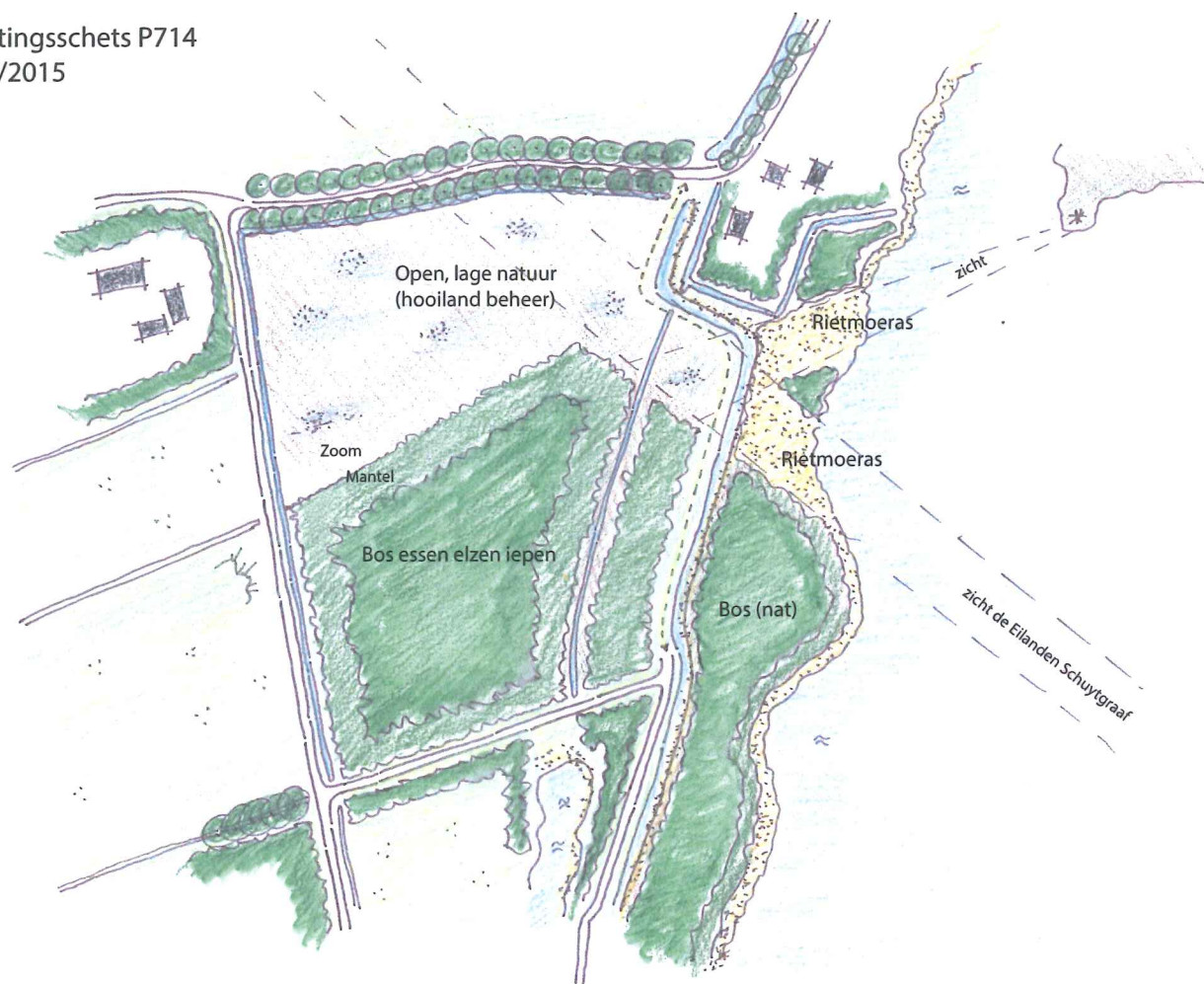
<p>Beleid Gemeente Overbetuwe (LOP)</p> <p>Landschappelijke hoofdstructuur</p> <p>Kaart 15: Landschappelijke hoofdstructuur</p>	<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> Komplex Hopen overval Lagen overval Uitwaand Duval Opval Bosch gebied Aardvalle gebied Aardvalle gebied Landgoed Bufferzone Doelgebied Bevoegd gebied Concentratiepunt Openbare ruimte Park Lingaarden Woonkern Bedrijfskern Woonlocatie Oppervlaktewater Dijk Beleidslijn Ronde Oeverstroom Spoorlijn / Betuweroute Landweg Hoofdweg Toekomstige N637
---	--

<p>Kaart 10, Samengestelde visiekaart</p> 	<p>Legenda</p> <ul style="list-style-type: none"> Behoud openheid complex Behoud ruimtelijke afwisseling en versiering landschapsgedrag Behoud ruimtelijke afwisseling en versiering kleinschaligheid Ontwikkeling samenhangend gebied met hoofdstructuur natuur en verbetering mogelijkheden recreatief gebruik Behoud en versiering waardevolle gebied uitwaand - overval - krom Behoud en versiering openheid panorama's Behoud openheid panorama's Behoud waardevolle openheid Actief herstel waarden in de directe omgeving Actief herstel waarden in de directe omgeving Behoud en versiering cultuurhistorisch waardevol landschap Behoud waardevolle landschapskern Behoud kernstructuur en afwisseling bebouwing Versterking dijken als landschappelijke en recreatieve drager Ontwikkeling multifunctionele zone Lange water natuur en recreatie: levert ecologische verbinding Aankomst ecologische verbindingzone / natuurvriendelijke oevers Recreatief cluster Lange zone Lokale inpassing: Ruimte voor de Rivier Maximale bebouwingsovername kernen Landschappelijke inpassing Aandacht voor ruimtelijke kwaliteit overgangzone Zonezone landschapsverbinding Ronde Oeverstroom Smaltesroute tussen Arnhem en Nijmegen Landschappelijke afstanden en recreatief ontwikkelingen van recreatiegebieden Aandacht voor recreatieve uitgangspunten Overig Woonbebouwing bestaand Woonbebouwing toekomstig Bedrijfskern bestaand Oppervlaktewater Spoorlijn / Betuweroute Snelweg Toekomstige N637 Gemeentegrenzen
--	---

Landschapvisie

- De kern Driel behoudt een eigen identiteit.
- Actief herstel en ontwikkeling van landschapselementen (mits ze het doorzicht richting de Stuwwal niet belemmeren);
- Accent meer ligt op behoud van het landelijk karakter
- Ook tussen Driel en de nieuwbouw uitbreidingen van Arnhem is een groene bufferzone noodzakelijk. Dit kan gecombineerd worden met de gewenste groene ontwikkelingszone en de inrichting als uitloopgebied.

Ruimtelijke Onderbouwing bij Inrichtingsschets P714

1 Landschapstype ter plaatse van P714 is dat van stroomruglandschap. Kenmerkend zijn de kleinschaligheid met karakteristieke elementen als fruitbomen, boomgaarden, laanbeplanting, elzensingels. Kwaliteit is daarbij het verschil in gradiënten: open-dicht, hoog-laag, droog-nat tussen stuwwallen en uiterwaarden, stroomruggen-kommen. Op de stroomruggen is dus kleinschalig verdichten gewenst als tegenhanger van de open, natte komgebieden.

2 Het perceel staat op de natuurbeleidskaart van de provincie aangeduid als Groene Ontwikkelzone. Kenmerk is een schakeling van elementen met natuurwaarden in een multifunctioneel gebied. Gezien de opgave van boscompensatie ligt vooral het model IJsvogelvlinder als inrichtingsprincipe in dit geval ten grondslag aan het voorstel voor inrichting van het perceel P714. Het perceel wordt ingericht met nieuwe elementen met de natuurwaarden: vochtig loofbos (Essen elzen iepenbos) met open plekken en structuurrijke randen. Element is ook de aanleg van natuurvriendelijke oevers (model Rietzanger).

3 De samengestelde visiekaart spreekt van een Gebiedsuitwerking Stad - Land overgang. Het perceel ligt op de overgang van stad (Schuytgraaf) naar het landschap van Overbetuwe. Ruimtelijk gezien vormt het een groene bufferzone dat gaat functioneren als uitloopgebied van zowel Driel als Arnhem. Groen (vooral bos) wordt gebruikt als structurerend element in het stroomruglandschap. Functioneel wordt toegankelijkheid en beleefbaarheid van het gebied vergroot door (beperkte) uitbreiding van het padennetwerk. Het bestaande schouwpad langs de sloot kan worden gebruikt als wandelroute.

4 LOP: Het perceel ligt in het deelgebied 13a ' t Vlot volgens het LandschapsOntwikkelingsPlan van de gemeente Overbetuwe. Deze gaat voor dit perceel uit van de volgende uitgangspunten (deze zijn als volgt verwerkt in het voorgestelde inrichtingsplan):
- Gradiënten behouden/versterken

Ten westen van de Vogelenzangsestraat ligt nog een klein open laag gebied. Openheid dient hier gewaarborgd te blijven, zodat de laagte herkenbaar blijft. In de inrichtingsschets is openheid aan de noordzijde van het perceel opgenomen. Ook het zicht over het open landschap is hiermee gewaarborgd voor de bewoners van de Vogelenzangsestraat.

- Openheid versus kleinschaligheid

Natuur creëert contrast met de openheid. Deze zijn voor de versterking van kleinschaligheid belangrijke actoren. Door toevoegen van dicht, nat loofbos wordt het contrast met het aanliggende komgebied omgeving Vogelenzangsestraat vergroot. De bestaande laanbeplanting versterkt het halfopen landschap en om die reden is deze in het noorden van het perceel 'vrijgezet'. De open delen bestaan uit natuurlijk bloemrijk gras en naar het bos een overgang met ruigte. Vanuit de wijk Schuytgraaf worden op deze manier ook zichtlijnen over de zandwinplas richting het open weidegebied van de gemeente Overbetuwe vastgelegd.

- Cultuurhistorisch herkenbaarder

Oude slotenpatronen blijven herkenbaar in het gebied bij de (toekomstige) realisatie van de ecologische verbinding. Oude laanbeplanting langs 't Vlot is gerespecteerd en ruimtelijk 'vrijgezet' in het landschap.

- Benutten kansen ecologie met watersysteem

De meeste van deze kansen zijn benut bij de aanleg van de "natte ecologische zone" aan de westzijde van Schuytgraaf. De inrichting van dit perceel ondersteunt dit natuurnetwerk. Binnen de natte ecologische zone hebben kamsalamander en rietzanger de meeste kansen. Door toevoeging van een groot aandeel bos op dit perceel wordt habitat voor de ijsvogelvlinder vergroot. Terwijl de gradiënt naar het open landschap zowel naar Schuytgraaf als naar de open komgrond met een aangepaste inrichting en sortiment broedgelegenheid bieden voor zangvogels maar ook het foerageergebied voor o.a. vleermuizen vergroten. Bloemrijke glanshaverhooiland versterkt deze gradiënt en de overgang naar het intensieve agrarische gebied.

- Verbeteren overgang kern en platteland (ruimtelijk en functioneel)

Omschreven bij punt 3 Samengestelde visiekaart

NB Het perceel maakt 'slechts' onderdeel uit van het totale deelgebied 13a volgens het LOP Overbetuwe. De verwachting is, door te zorgen dat de inrichting van het perceel aan de gestelde uitgangspunten van het LOP voldoet en aansluit op het landschappelijk netwerk van Schuytgraaf, dat hiermee inhoud gegeven wordt aan de beleidsuitgangspunten zoals gemeente Overbetuwe voor deze zone heeft geformuleerd.

Beplantingsplan Bos

Het gedeelte bos en mantelvegetatie is ca. 2,5 ha. groot

Het Essen-elzen iepenbos bestaat uit de volgende soorten:

- els, aanplanten als bosplantsoen 25 %
- es, aanplanten als bosplantsoen 35 %
- hazelaar, aanplanten als bosplantsoen 5%
- inheemse vogelkers, aanplanten als boomgroep 10%
- iep, aanplanten als bomen 10%
- eik, aanplanten als enkele bijzondere bomen 15%

De zoom-mantelzone maakt onderdeel uit van het bos en bestaat uit:

- rode kornoelje 15 %
- sleedoorn 20 %
- vogelkers 25 %
- gelderse roos 25 %
- grauwe wilg 10 %
- amandelwilg 5 %

De beplanting zal met een plantafstand van 1,5x 1,5 meter worden aangeplant. Op deze wijze is het mogelijk voor een goede ontwikkeling mechanisch beheer, maaien ruigtevegetatie, in de begin jaren mogelijk.

Bij het opstellen van het beplantingsplan is rekening gehouden met problemen met besmettingen van bacterievuur door geen planten te gebruiken die gevoelig zijn voor bacterievuur. Dit vanwege de ligging in de bufferzone bacterievuur, die door de boomkwekerij sector van kracht is.

Lage natuur zal gaan bestaan uit:

-bloemrijk glanshaver hooiland

-plaatselijk vochtig grasland (evt. kwel)

De bloemrijke grasvegetatie zal door ontwikkelbeheer ontstaan. Dat betekent dat de eerste 2 jaar driemaal gemaaid en gehooïd wordt (mei, juli en september/oktober). Op basis van de ontwikkeling van de kruiden wordt het maaibeheer aangepast naar 2x maaien en afvoeren (juni en september/oktober).

NB. De lage natuur is kansrijk voor een waterrijke plek. Deze kans wordt meegenomen bij de nadere uitwerking van het plan.

Natuurdoelen provincie

Model ijsvogelvlinder

Dit model bestaat uit grote en kleine stapstenen bestaande uit bos met veel variatie in de structuur, in een landschapszone. Het is met name bedoeld voor organismen die niet zozeer uitgestrekte bossen nodig hebben, als wel bos met een hoge kwaliteit: bos met veel variatie in de structuur. Bijvoorbeeld de kleine ijsvogelvlinder en de grote weerschijnvlinder profiteren van dit model. Tevens dient het model om kleine, geïsoleerde maar waardevolle bosjes uit hun isolement te halen.

Landschapszone

Een zone van 250 m breed van kleinschalig landschap of open bos. In een agrarisch landschap bevorderen houtwallen de dispersie.

Stapsteen

Begroeiing stapsteen: vochtig loofbos met open plekken en structuurrijke randen.

Minimum oppervlakte stapstenen: groot 10 ha, klein 1 ha

Onderlinge afstand stapstenen: groot 5 km, klein 1,5 km

Nodig per kilometer

grote stapsteen: 2 ha

kleine stapsteen: 0,4 ha

Model rietzanger

Dit model bestaat uit grote en kleine stapstenen. Het is bedoeld om de populaties van rietvogels te versterken door de afstand tussen de verschillende broedgebieden te verkleinen, zodat samenhangende populaties kunnen ontstaan. De kwaliteit van veel rietland is sterk achteruitgegaan door verdroging. De waterhuishouding van de stapstenen vraagt dan ook de nodige aandacht. Overigens zijn aan rietland ook andere dieren gebonden, zoals enkele bedreigde libellensoorten.

Stapsteen

Begroeiing stapsteen: rietmoeras met overjarig riet.

Minimum oppervlak stapsteen: groot 25 ha, klein 2,5 ha

Onderlinge afstand stapstenen: groot 10 km, klein 2,5 km

Nodig per kilometer

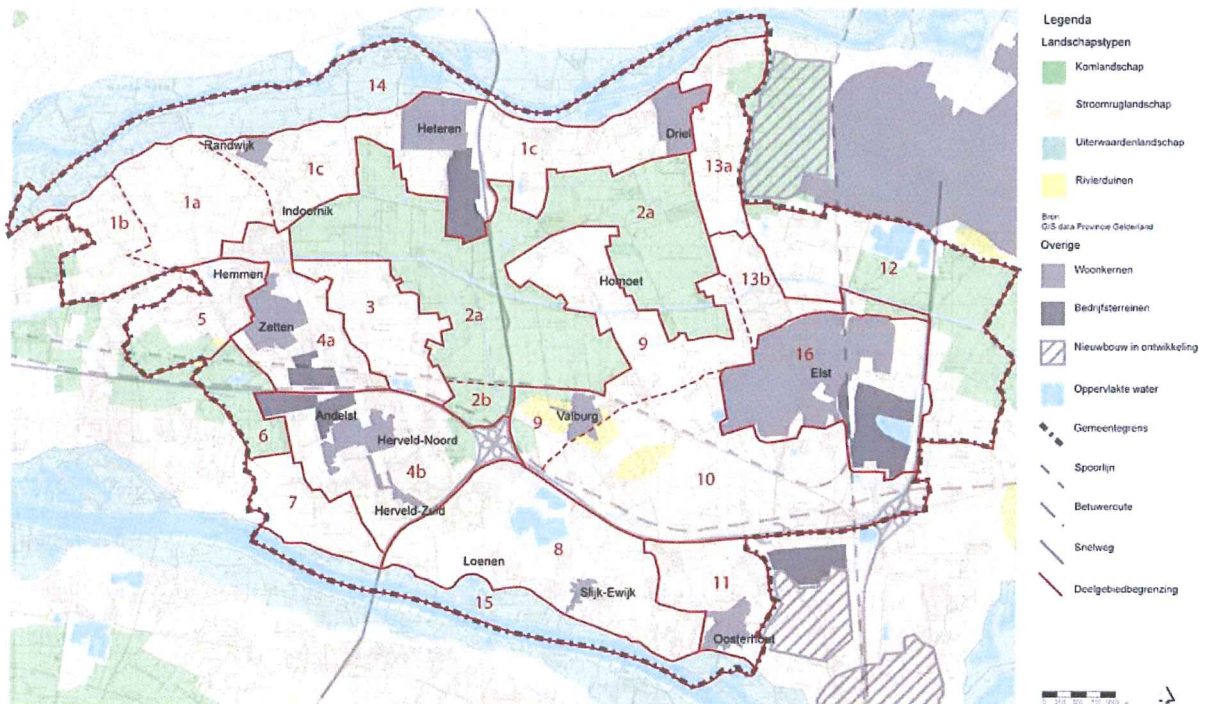
grote stapsteen: 2,5 ha

kleine stapsteen: 0,75 ha

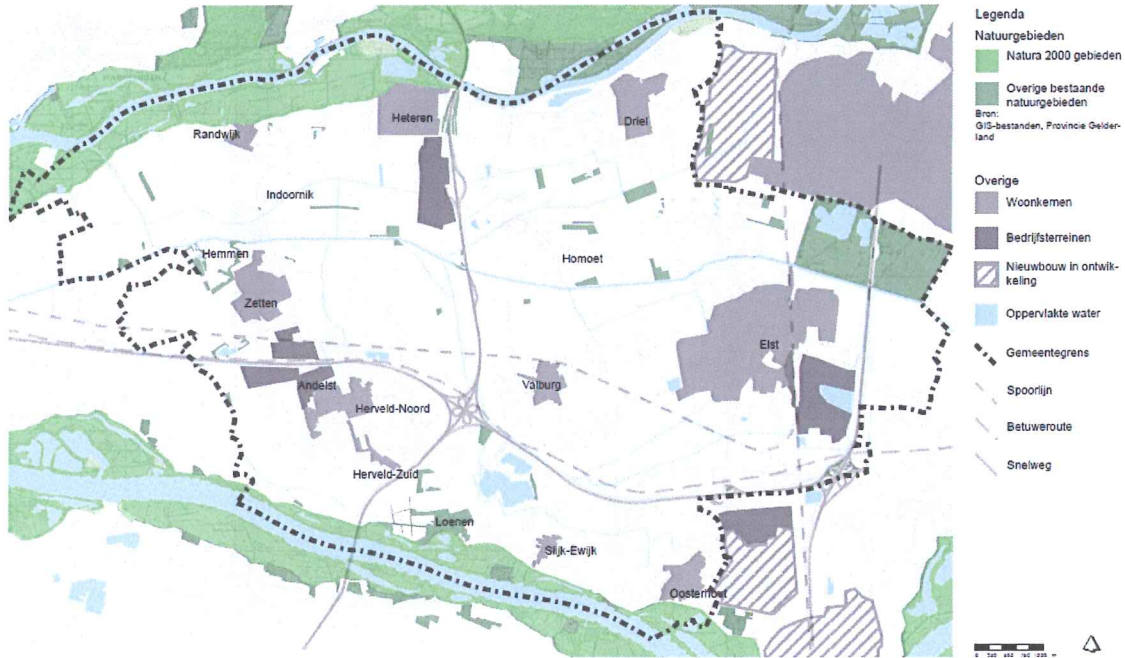
Bodemkaart Uit Lop Over Betuwe

Landschapstypen

Kaart ecologie

kaart recreatie

